

บันทึก

เรื่อง การตีความหมายของคำว่า “รถยนต์บรรทุก” เพื่อเก็บภาษีการซื้อโคภกัณฑ์

เนื่องจากกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้มีหนังสือที่ ๑๓๑๕๕/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๔๙๙ แจ้งว่า กระทรวงคมนาคมได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความหมายของคำว่า “รถยนต์บรรทุก” ตามประมวลรัษฎากร และต่อมาได้มีหนังสือที่ ๑๘๒๔/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ แจ้งว่า กระทรวงการคลังได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปัญหาทำนองเดียวกันนี้อีก ฉะนั้น จึงได้ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงคมนาคมและผู้แทนกระทรวงการคลัง ได้พิจารณาความหมายของคำว่า “รถยนต์บรรทุก” แล้ว ขอเสนอความเห็นดังนี้

ปรากฏตามหนังสือของกระทรวงคมนาคมและของกระทรวงการคลังว่า ในขณะนี้บริษัทรถยนต์ประจำทางได้สั่งรถยนต์ประจำทางบรรทุกคนโดยสารสำเร็จรูปเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อให้รูปลักษณะรถทั้งปวงมีความสวยงามเหมาะสมเรียบร้อยและมั่นคงแข็งแรงดีกว่าและรวดเร็วกว่าจะใช้วิธีการต่อตัวถังภายในประเทศอย่างเช่นเดิม เมื่อรถยนต์นั้น ๆ ได้เข้ามาถึงแล้วกรมสรรพากรได้แจ้งว่ารถบรรทุกคนโดยสารสำเร็จรูปที่จะใช้เป็นรถประจำทางนี้จะต้องชำระภาษีโคภกัณฑ์ตามประมวลรัษฎากร ๑๐% ของราคา

ภาษีการซื้อโคภกัณฑ์นี้ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ ในลักษณะ ๔ ว่าด้วยภาษีการซื้อโคภกัณฑ์กำหนดวิธีปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ค้าโคภกัณฑ์พร้อมทั้งบัญชีอัตราภาษีการซื้อโคภกัณฑ์ประกอบกับรายการโคภกัณฑ์ระบุไว้ว่า โคภกัณฑ์ใดบ้างที่จะต้องชำระภาษีการซื้อโดยกำหนดอัตราเป็นร้อยละของราคา สำหรับรถยนต์อยู่ในรายการโคภกัณฑ์ประเภทที่ ๖ ว่าไว้ดังนี้ “รถยนต์และรถอื่น ก. รถยนต์ทุกชนิดรวมทั้งส่วนประกอบที่ติดอยู่กับรถยนต์นั้น เว้นรถยนต์บรรทุก อัตราร้อยละ ๑๐ ของราคา”

เมื่อพิจารณาคำในรายการนี้แล้วจะเห็นว่า กฎหมายประสงค์ให้รถยนต์ทุกชนิด รวมทั้งส่วนประกอบที่ติดอยู่กับรถยนต์นั้น เป็นโคภกัณฑ์ที่จะต้องเสียภาษีการซื้อทั้งสิ้น เว้นแต่ประเภทเดียวคือรถยนต์บรรทุก จึงจะไม่ต้องเสียภาษี สำหรับรถยนต์ประจำทางบรรทุกคนโดยสารสำเร็จรูปที่บริษัทรถยนต์ประจำทางได้สั่งมาจากต่างประเทศนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ไม่ใช่เป็นรถยนต์บรรทุกตามเจตนารมณ์ของประมวลรัษฎากรนี้ จึงอยู่คำว่า “บรรทุก” ตาม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า ไส่ลง บรรจุลง และตามพระราชบัญญัติรถยนต์ คำว่า “บรรทุก เป็นกริยา ประกอบกับคำว่า “คน” และ “ของ” ได้ทั้งสองอย่างนั้น อาจจะยกมาเป็นข้อโต้แย้งได้ว่า คำว่า “รถบรรทุก” ใช้สำหรับรถบรรทุกคนโดยสารก็ได้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าคำว่า “รถบรรทุก” นี้มีความหมายชัดเจนอยู่แล้วในตัว คือหมายถึงรถบรรทุกของหรือสินค้า ไม่ใช่สำหรับบรรทุกคนโดยสาร ฉะนั้นจึงเห็นว่าความเห็นของกรมสรรพากรนั้นชอบแล้ว มิฉะนั้นแล้วรถยนต์รับจ้างพิเศษซึ่งใช้บรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกิน ๗ คนก็จะต้องตีความเป็นรถยนต์บรรทุกไปด้วย

ส่วนที่กระทรวงคมนาคมและกระทรวงการคลังมีความเห็นว่า รถยนต์ประจำทางเป็นเครื่องมือของงานสาธารณูปโภค กระทรวงคมนาคมได้พยายามหาช่องทางที่จะให้กิจการเดินรถยนต์ประจำทางได้รับการลดหย่อนค่าใช้จ่ายลง อันเป็นนโยบายของรัฐบาล (ซึ่งตรงกับความเห็นของกระทรวงการคลัง) คำขอร้องขอของบริษัทรถยนต์ประจำทางจึงพึงได้รับการสนับสนุนนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเสนอของกระทรวงคมนาคมและกระทรวงการคลังนี้มีทางจะปฏิบัติได้โดยอาศัยบทบัญญัติในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๕๖ ที่ว่า

“บรรดารัษฎากรประเทศต่างๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรนี้ จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการต่อไปนี้ได้ คือ

(๑) ลดอัตราหรือยกเว้นเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพของท้องถิ่นบางแห่งหรือทั่วไป

(๒) ฯลฯ

(๓) ฯลฯ

การลดหรือยกเว้นตาม (๑) (๒) และ (๓) นั้น จะตราพระราชกฤษฎีกายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงก็ได้”

แต่ทั้งนี้ เป็นปัญหาในทางนโยบาย

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๐๐